

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/7/2022
Identifikačné číslo spisu:	9522100099
Dátum vydania rozhodnutia:	11.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:9522100099.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dušana Krč-Šeberu v trestnej veci obžalovaného B. I., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a iné na verejnom zasadnutí konanom v Bratislave 11. októbra 2022, o odvolaniach prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného B. I. proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16. mája 2022, sp. zn. 7T/3/2022, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného B. I. z a m i e t a.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej len „Špecializovaný trestný súd" alebo „súd prvého stupňa") rozsudkom zo 16. mája 2022, sp. zn. 7T/3/2022 obžalovaného B. I. (ďalej tiež „obžalovaný")

v bode I.

uznal za vinného z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- od presne nezisteného obdobia roku 2012 do 25.11.2020, odoberal B. I. s prestávkami, počas ktorých bol B. I. vo výkone väzby alebo trestu (od 17.09.2007 do 10.10.2007, od 30.10.2007 do 19.01.2012, od 01.04.2015 do 01.10.2015 a od 10.05.2018 do 22.08.2019), najmä v obci Z. G. Z. a meste A., od V. M. ako aj ďalších presne nezistených osôb metamfetamín, pričom sa jednalo o maximálne odbery v množstve 100 až 200 gramov metamfetamínu v rámci jedného odberu, v perióde, ktorá nebola pravidelná a počas tohto obdobia odovzdal V. M. B. I. celkovo min 1 kg metamfetamínu pri cene 23,- Eur za gram, (teda v celkovej výške 23.000,- Eur za metamfetamín) a B. I. v drogovej trestnej činnosti aktívne pokračoval aj po zadržaní V. M., ku ktorému došlo dňa 17.08.2020, pričom metamfetamín je podľa zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach

a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok

v bode II.

oslobodil podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku spod obžaloby Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej aj „prokurátor“) z 23. marca 2022, sp. zn. VII/2 Gv 132/21/1000-37 pre skutok v obžalobe číslovaný ako 1) právne kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- v presne nezistenom čase, pôsobiac najmenej od roku 2010 až do zadržania jednotlivých členov zločineckej skupiny, resp. osôb činných pre zločineckú skupinu, prevažne v Trnavskom kraji a v okolí, s cieľom páchania predovšetkým drogovej trestnej činnosti, bola založená zločinecká skupina, kde od jej založenia na najvyššej riadiacej a koordinačnej úrovni bol A. H., ktorý zločineckú skupinu riadil a koordinoval jej členov na nižšie postavených úrovniach hierarchie, pri páchaní rôznej, predovšetkým drogovej trestnej činnosti, na stredných úrovniach hierarchie v skupine sa nachádzali, okrem iných, osoby O. Y. prezývaný „L.“, T. B. prezývaný „Y.“, V. Z. prezývaný „Y.“, V. M., W. C., P. Z., M. R. prezývaný „C.“, ktorí plnili svoje úlohy v rámci skupiny pri páchaní najmä drogovej trestnej činnosti, pričom každý člen na nižšom stupni zabezpečoval, či už osobne, alebo prostredníctvom ďalších členov skupiny, resp. doteraz presne nezistených páchatel'ov výrobu drog - metamfetamínu, ktorý následne distribuovali hlavne v Trnavskom kraji a jeho okolí, pričom pre uvedenú zločineckú skupinu boli činné osoby M. A. prezývaný „V.“, U. R., O. A., M. C., M. B., T. Q., L. W., P. I., P. L., M. A., B. I., Z. L., M. P., V. O., ktoré konali na základe pokynov členov zločineckej skupiny, kde postavenie a činnosť osôb v rámci skupiny bolo nasledovné; O. Y. a T. B. si zabezpečovali tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu a to najmä od osôb T. H., T. C. a M. O., z ktorých O. Y. a T. B., resp. prostredníctvom tzv. „varičov“, ku ktorým patrili P. C. a O. F., W. C. a T. Q. vyrábali metamfetamín, ktorí prostredníctvom svojej siete dilerov, ku ktorým patrili aj P. Z., M. R., L. W., P. I., P. L., M. A., P. K. predávali metamfetamín menším, doposiaľ nestotožneným dilerom, resp. konečným spotrebiteľom; obv. V. M. si zabezpečoval tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu, kde výrobu metamfetamínu pre V. M. zabezpečoval najmä O. F., P. C., ktorého tzv. „pravou rukou“ bol od roku 2016 M. R., ktorým tabletky potrebné na výrobu metamfetamínu dodával A. Q. a od roku 2017 aj T. C., pričom následne po vyrobení metamfetamínu, tento bol odovzdaný V. M., ktorý prostredníctvom svojej siete dilerov, ku ktorým patrila aj M. B., B. I., Z. L., M. P., V. O., N. Y., predávali metamfetamín menším, doposiaľ nestotožneným dilerom, resp. konečným spotrebiteľom, kde ako sprostredkovateľ pri zabezpečovaní tabliet na výrobu metamfetamínu a pri distribúcii metamfetamínu medzi V. M. a P. C. pôsobila U. R., ako vtedajšia družka P. C.; V. Z., ktorý tvoril tzv. „dvojčku“ s T. H., si zabezpečovali tabletky a aj iné prekurzory na výrobu metamfetamínu, kde metamfetamín im vyrábali aj P. C., pričom získaný metamfetamín prostredníctvom svojich dilerov, ku ktorým patrili aj M. A., O. A., M. C., predával konečným spotrebiteľom; W. C., bývalá manželka P. C., sa podieľala na výrobe metamfetamínu ako tzv. „varič“, pričom takto vyrobený metamfetamín od W. C. odoberal aj P. C. v prípade, že sám mal prestávku vo výrobe metamfetamínu a tento následne postupoval svojím dilerom, ku ktorým patrila M. B., ktorá ho distribuovala konečným spotrebiteľom, pričom sa členovia zločineckej skupiny navzájom podporovali tak, že v prípade výpadku metamfetamínu, resp. prekurzorov určených na výrobu metamfetamínu si pomáhali vzájomne so zabezpečením týchto látok tak, aby nebola narušená distribúcia metamfetamínu, resp. prekurzorov určených na výrobu metamfetamínu v rámci celej štruktúry zločineckej skupiny od jej riadiacich zložiek až po samotných konzumentov, pričom celá, takto riadená a dôsledne koordinovaná činnosť, bola vykonávaná za účelom zisku pre jednotlivých členov a osôb činných pre zločineckú skupinu, nakoľko nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Za skutok uvedený pod bodom I. súd prvého stupňa uložil obžalovanému podľa § 172 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. l) Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona, trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) a pol roka, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 3 písm. b) Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Zároveň súd prvého stupňa obžalovanému podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí, a to konkrétne krabice s označením Captain Morgen s obsahom väčšieho množstva čistých prázdnych plastových uzatvárateľných sáčkov (označenej ako stopa č. 9) a digitálnej váhy striebornej farby (zničenej počas vykonávania expertízneho skúmania na KEÚ PZ - označenej ako stopa č. 15).

Podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona, § 78 ods. 1 Trestného zákona mu Špecializovaný trestný súd uložil aj ochranný dohľad na 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, podali prokurátor (čo do oslobodzujúcej časti a výroku o treste) a obžalovaný (čo do výroku o treste) odvolania, ktoré neskôr osobitnými podaniami, obžalovaný sám, ako aj prostredníctvom svojho obhajcu, odôvodnili.

V písomných dôvodoch podaného odvolania prokurátor po zrekapitulovaní rozhodnutia súdu prvého stupňa vo vzťahu k existencii zločineckej skupiny a činnosti obžalovaného pre ňu, poukázal na odôvodnenie obžalobného návrhu. Uviedol, že je mu známy súčasný stav konaní a skutočnosť, že v trestnej veci obžalovaného A. H. a spol. (skupina označovaná ako H.) bolo 22. apríla 2022 pod sp. zn. BB-4T/12/2020 senátom Špecializovaného trestného súdu rozhodnuté, že sa nejedná o zločineckú skupinu, avšak predmetný rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť, súčasne poukázal na právoplatný rozsudok senátu Špecializovaného trestného súdu, sp. zn. BB-3T/36/2020 z 1. októbra 2021 (skupina označovaná ako V.), ktorým bola v rámci výroku o vine existencia zločineckej skupiny konštatovaná. Pripustil, že je potrebné rešpektovať nezávislosť sudcov pri rozhodovaní o tom, ktorá zo skupín je zločineckou skupinou, a ktorá už nie je, ale zároveň namietal, že v týchto prípadoch sa jedná o dve skupiny pôsobiace na území mesta A. a okolia, ktoré boli odhalené v rámci akcií VENAL 1 a 2, a ktoré mali podobný spôsob fungovania a spolupráce medzi sebou, respektíve medzi jej členmi, pričom následne boli príslušníkmi Policajného zboru Slovenskej republiky vykonané ďalšie trestné stíhania označované ako VENAL 3-6 s tým, že obžalovaný bol pôvodne obvinený v rámci akcie označenej ako VENAL 5 týkajúcej sa už len takzvaných nižších dílerov, ktorí predávali svoj tovar najmä koncovým spotrebiteľom. Vyjadril názor, že ak senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uzná v prejednávanej veci aj vo vzťahu ku skupine takzvaných H. existenciu zločineckej skupiny, bude potrebné sa zaoberať skutočnosťou, či obžalovaný bol činný pre takúto skupinu. V tejto súvislosti prokurátor vyjadril nesúhlas s názorom prezentovaným v odôvodnení napadnutého rozsudku spočívajúcim v tom, že v prípade obžalovaného sa jednalo len o samotné páchanie drogovej trestnej činnosti ako samostatnej jednotky poukazujúc na, podľa jeho názoru, ničím nespochybný záver, ku ktorému dospel aj súd prvého stupňa, že obžalovaný nakupoval drogy od ľudí, ktorí boli súčasťou drogovej scény v A., najmä od V. M., O. Y. a T. B., pričom mal vedomosť, ako sám uviedol, aj o ďalších díleroch, ktorí pre neho, teda V. M. predávali drogy, čo podľa názoru prokurátora znamená, že obžalovaný vedel o tom, že patrí do určitej siete dílerov, ako ju popísal vo výpovedi svedok T. C. a musel byť uzrozumený s tým, že sa nejedná o trestnú činnosť páchanú len ním ako jednotlivcom, tiež musel byť uzrozumený s tým, že v hierarchii nad ním stojaci V. M. si drogy zaobstaráva od ďalších osôb s tým, že V. M. ho aj informoval o pripravovaných policajných akciách, za čo mu dal 1.000,- Eur. V tejto súvislosti prokurátor ešte poukázal na výpoveď V. M. v tom smere, že všetci boli navzájom poprepájaní, pričom seba začlenil pod A. H. Na tomto podklade dospel prokurátor k záveru, že obžalovaný nakupujúc drogy od vyššie postavených dílerov drog bol činný pre zločineckú skupinu, keďže táto skupina existovala vďaka profitu z predaja previtiu, čo by bez hoci aj nižšie postavených dílerov, ako bol obžalovaný, ktorí prvotín predávali konečným užívateľom, nebolo možné.

Na základe týchto dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok a postupom podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejedal a rozhodol za vyslovenia právneho názoru, že v prípade opisovanej skupiny ľudí v bode 1 obžaloby sa jedná o zločineckú skupinu a obžalovaný bol svojím konaním činný pre túto zločineckú skupinu, čím spáchal aj zločin založenia,

zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona. Odvolanie obžalovaného navrhol podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

V písomných dôvodoch podaného odvolania obžalovaný zdôraznil, že sám vyšetrovateľa dvakrát žiadal o možnosť výpovede, v rámci ktorej sa k spáchaniu drogovej trestnej činnosti priznal, v rozsahu svojich vedomostí sa vyjadril aj k spoluobvineným a uviedol čo vedel. Namietal, že hoci mal vôľu uzavrieť aj dohodu o vine a treste, nestalo sa tak z dôvodu, že sa nepriznal ku skutku týkajúcemu sa zločineckej skupiny. Zdôraznil, že k tomuto skutku (týkajúcemu sa zločineckej skupiny) sa, podľa jeho názoru, priznalo veľa osôb, ktoré tento skutok nespáchali, a to z dôvodu, aby si na svoju stranu naklonili prokurátora za účelom vymerenia nižšieho trestu, pričom tieto osoby to urobili, lebo nemali čo stratiť, keďže predávali drogy v desiatkach, stovkách, či tisíckach kilogramov, a pri svojich výpovediach „rozhadzovali“ kilogramy, ako keby išlo o jednorazové dávky, vďaka tomu im však boli uložené nižšie tresty s výkonom v priaznivejšom ústave než jemu, čo navodzuje dojem, že osoby, ktoré páchali rozsiahlejšiu trestnú činnosť než on, sú lepší ľudia. V tejto súvislosti poukázal na to, že V. M., bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov so zaradením do ústavu so stredným stupňom strázenia, O. Y. tiež vo výmere 10 rokov a stredným stupňom strázenia, T. B. taktiež vo výmere 10 rokov so stredným stupňom strázenia, M. R. vo výmere 9 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom strázenia. Vyčítal súdu prvého stupňa, že mu za jeho spoluprácu trest neznížil, namietajúc, že síce nevedel usvedčiť iných vo významnejšom rozsahu spáchanej trestnej činnosti, avšak bolo tomu tak z dôvodu, že bol skôr narkomanom ako dílerom, pričom bol na samom spodku hierarchie a nemal také obraty, ako mali niektorí a aj napriek tomu, že odpredal iba približne jeden kilogram, je na tom horšie ako tí, čo predávali omnoho viac. Pripustil, že v minulosti už bol za drogovú trestnú činnosť odsúdený (vykonával trest vo výmere 6 rokov), zdôraznil ale, že v tomto prípade podal návrh na obnovu konania z dôvodu, že drogy neboli jeho, ale vodiča auta O. Y., pripustil taktiež, že v roku 2015 a 2018 do toho padol opäť, ale vždy ho nahovoril V. M., opätovne začal drogy užívať, aj keď si uvedomuje, že ho to neospravedlňuje. Namietal ďalej, že iné osoby mali známosti na rôznych útvaroch polície (operatíva, vyšetrovatelia, riaditelia, NAKA, osoby činné pre Policajný zbor), tieto osoby využívali a dávali im mená, priezviská dílerov alebo priamo od nich drogy kupovali, pričom takýmto spôsobom si zaistili, aby sa o nich polícia nezaujímal a ešte im za to aj platili alebo kupovali od nich zaistené drogy, čo znamená, že takto si tieto osoby zabezpečovali beztrestnosť, v opačnom prípade by boli zatknuté, či trestne stíhané za drogy, tak ako on. Vyjadril názor, že takéto osoby si nezaslúžia nižšie tresty, či miernejší stupeň strázenia ako on, pritom sa javí, že „narkobaróni“ sú na tom lepšie ako díleri. V tejto súvislosti namietal, že ľudia ktorí brali drogy od V. M., boli neustále zatýkaní, boli to prvé osoby, ktoré sa „dávali do placu“, a to aj samotným V. M., keďže 1. apríla 2015 jeho advokát vyjadril počudovanie nad tým, že bol zadržaný, keď spis „bol robený“ na V. M. a J. A., a deň predtým ako bol zadržaný, dostal od V. 20g, aby mal na 100% pri zatknutí niečo pri sebe alebo doma. Uviedol, že táto osoba (V. M.) je, podľa jeho názoru, bez chrbtovej kosti, ktorý pri svojej výpovedi „rozhadzoval“ imaginárne kilogramy, len aby si zaistil nižší trest. V tejto súvislosti namietal, že hoci on (obžalovaný) urobil vyhlásenie o vine, súd prvého stupňa „nešiel“ pod spodnú hranicu trestu odňatia slobody, aj keď mohol, pritom on (obžalovaný) urobil všetko, čo bolo v jeho silách, aby dostal nižší trest. Ďalej uvádzal, že vypovedal aj vo veci Y. V. a spol. a vo veci úkladných vražd, konkrétne k osobe L. Q. a k dvom vraždám, o ktorých mu na cele rozrozprával, pričom v tejto súvislosti požiadal o spoluprácu, čím ohrozil seba a svoju rodinu, zo strany orgánov činných v trestnom konaní, potom ako učinil výpoveď k tejto veci, mu však bolo oznámené, že jeho výpoveď nebola pre nich zaujímavá, nakoľko oni o tomto celom vedeli, preto nechápal, prečo za ním orgány činné v trestnom konaní prišli druhýkrát, keď vedeli, že im nič nové nehovorí, domnieval sa však, že po jeho výpovedi začal Q. spolupracovať, preto jeho výpoveď bola označená za nezaujímavú či nepostačujúcu. Vo vzťahu k ohrozeniu, ktoré vyplynulo práve z jeho vôle spolupracovať v tejto veci s orgánmi činnými v trestnom konaní, poukazoval na to, že Y. V. starší je (v čase podania odvolania - poznámka najvyššieho súdu) na slobode, a preto môže byť nebezpečný pre jeho rodinu, pre neho zase môže byť nebezpečný Q., ktorý „sedí“ v rovnakom ústave. Poukázal ďalej na to, že v ústave s maximálnym stupňom strázenia, ktorý mu bol uložený, môžu byť ďalší spolupáchatelia alebo iné osoby, ktoré by mu chceli a mohli ublížiť, a to aj smrteľne. S poukazom na to uviedol, že má oprávnený strach, a preto žiada Najvyšší súd Slovenskej republiky o zhovievavosť, aby si zistil potrebné skutočnosti a zmiernil mu trest aj „zaradenie do stupňa strázenia“, nakoľko nie je vrah, má svoje roky tak, ako aj jeho

matka a nechcel by, aby ju musel pochovať z basy, stretávať sa s ňou v rámci návštev za sklom a za iných obmedzení. Uviedol ďalej, že po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody chce pracovať a otvoriť si autoservis alebo robiť šoféra v taxislužbe, chce mať ženu a splodiť si dieťa, tešiť sa zo života bez drog a nelegálnej trestnej činnosti. Namietal, že po rozsudku súdu prvého stupňa sa mu zrútil svet a hoci vie, že to je jeho chyba, jeho zlyhanie, chce od života viac, chce mať rodinu, prežiť so svojou milovanou mamičkou nejaký ten čas na slobode, ale s trestom, ktorý mu bol uložený je jeho nádej mizivá, chce sa oženiť, založiť si rodinu, žiť slušne a byť prínosom pre štát, ako i obyvateľov tohto štátu. Preto žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby rozhodol v jeho prospech a dal mu nižší trest, ako aj miernejšie zaradenie v rámci stupňov strázenia v ústave na výkon trestu odňatia slobody.

Prostredníctvom svojho obhajcu sa obžalovaný v ním podanom odvolaní domáhal nižšieho trestu, ako aj zaradenia do ústavu s miernejším stupňom strázenia. Poukazujúc na stanovisko R 44/2017 dôvodil, že pri vyhlásení o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku je možné spodnú hranicu trestu odňatia slobody znížiť až o jednu tretinu analogicky ako pri dohode o vine a treste, súd prvého stupňa však vo svojom rozhodnutí dostatočným spôsobom nevysvetlil, prečo obžalovanému nie je možné takto znížený trest uložiť a prečo by takýto trest nesplnil svoj účel. V tejto súvislosti vyčítal Špecializovanému trestnému súdu, že pri ukladaní trestu obžalovanému uvažoval len o trestnej sadzbe v rozmedzí od 10 do 15 rokov a o dolejšiu hranicu vo výmere 10 rokov, pritom u obžalovaného je dolná hranica trestu odňatia slobody 6 rokov a 8 mesiacov. Vo vzťahu k stupňu strázenia obžalovaný vyjadril názor, že jeho nápravu a účel trestu je možné dosiahnuť aj v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia. Namietal ešte, že vychádzajúc zo zásady humanity je potrebné dodržať princíp úmernosti represie, aby táto neprekročila mieru nevyhnutnú na splnenie účelu trestu, ktorý sa v prejednávanej veci dá dosiahnuť aj trestom kratšieho trvania.

Na základe vyššie uvedeného navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), písm. e) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám rozhodol.

Obžalovaný vo vyjadrení k odvolaniu podanému prokurátorom opakovane namietal, že osoby, ktoré opisovali a podľa jeho názoru umelo vytvárali zločineckú skupinu, tak konali zo zisťných dôvodov v snahe dosiahnutia zníženia trestov alebo zastavenia trestného stíhania, pričom malo ísť o osoby ako F., T. C., M. B. a iné. Poukázal na skutočnosť, že V. M. sa sám zaradil do zločineckej skupiny zoskupenej okolo A. H., pritom táto skutočnosť je, podľa názoru obžalovaného, nemožná z dôvodu, že V. M. považoval A. H. za osobu, ktorá mala zavraždiť jeho otca, preto jeho tvrdenia považoval za nelogické (tieto osoby sa nenávideli) a vnímal ich (jeho tvrdenia) ako účelové, prednesené v snahe zaistiť si minimálny trest. Na základe vyššie uvedených dôvodov obžalovaný žiadal odvolanie prokurátora postupom podľa § 319 Trestného poriadku ako neodôvodnené zamietnuť.

V doplnení svojho vyjadrenia sa obžalovaný stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa týkajúce sa neexistencie zločineckej skupiny v prejednávanej veci. Namietal, že nebol činný pre zločineckú skupinu, pôsobil sám, na vlastnú päsť, drogy kupoval od toho, kto mal v tom či onom čase najlepší pervitín za najlepšiu cenu, pre nikoho nepracoval, nebol nikomu zaviazaný, M. nespoznal kvôli trestnej činnosti, ale z dôvodu, že v rokoch 1996 a 1997 tvoril pár s jeho sestrou E. M. a od vtedy boli „kamaráti“, ak niekto pôsobil ako niečí diler, mal vo vzťahu k nemu určité benefity ako napríklad lepšiu cenu, kvalitu a iné privilégia, ktoré on (obžalovaný) nikdy nemal, nepôsobil v žiadnych vzťahoch nadradenosti a podriadenosti, len kúpil, predal a užíval. Preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

V ďalšom podaní, doručenom Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 26. augusta 2022, poukazujúc na výrokovú časť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa v bode č. 1, konkrétne obdobie od 17. septembra 2007 do 10. októbra 2007, namietal, že v uvedenom období bol vo výkone väzby z dôvodu, že sa nedostavoval na súdne pojednávanie a tento čas, ako aj čas pred touto väzbou, cca od roku 2004 do 30. októbra 2007, kedy ho chytili s drogami, je potrebné považovať za nový skutok drogovej trestnej činnosti, z ktorej ho usvedčujú aj O. Y., T. B., V. M., ako aj on samotný, pritom zo zákona vyplýva, že

pokiaľ počas vyšetrovania príde k objasneniu nového trestného činu (skutku), je vyšetrovateľ povinný obviniť danú osobu, ale v jeho prípade tak neučinil ani vyšetrovateľ, ani prokurátor. Podľa názoru obžalovaného preto mal byť zrušený minimálne rozsudok Okresného súdu Galanta, sp. zn. 2T/65/2008, ktorý pokrýva časové obdobie od 30. októbra 2007 s tým, že bol uznaný vinným aj za časové obdobie od 17. septembra 2007 a čas medzi tým, kým ho nechytli 30. októbra 2007, čo znamená, že sa jedná o nepokryté obdobie, a teda nový skutok. Na základe vyššie uvedených dôvodov navrhol zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a zahrnúť doň ním namietaný čas a uložiť súhrnný a úhrnný trest za súčasného zrušenia rozsudku sp. zn. 2T/65/2008.

Prostredníctvom svojho obhajcu obžalovaný vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora namietal, že v prejednávanej veci neexistuje dôkaz preukazujúci úmyselné zavinenie na strane obžalovaného, teda vedomosť, že bol činný pre zločineckú skupinu, pričom vyjadril názor, že samotné kupovanie drog od člena existujúcej zločineckej skupiny, bez ďalšieho, automaticky neznamena, že je činný pre zločineckú skupinu. Poukazujúc na rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. 3To/4/2010, R 29/2018) namietal, že v jeho prípade išlo o sledovanie vlastných záujmov, nie záujmov prípadnej zločineckej skupiny, pričom opak, podľa jeho názoru preukázaný nebol. Na základe vyššie uvedených dôvodov obžalovaný navrhol odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietnuť.

Na základe takto podaných odvolaní postupoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1, alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že odvolania prokurátora a obžalovaného nie sú dôvodné.

Z napadnutého rozhodnutia, ako aj predloženého spisu je zrejmé, že obžalovaný vo vzťahu ku skutku 2) obžaloby, právne kvalifikovaného ako obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. a), písm. c), písm. e) Trestného zákona urobil vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktoré súd prvého stupňa postupom podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal.

To potom vychádzajúc z ustanovenia § 257 ods. 5 Trestného poriadku a § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku znamená, že výrok o vine sa prijatím vyhlásenia obžalovaného o vine stal právoplatným, ktorý nie je odvolaním napadnuteľný a obžalovaný nie je oprávnenou osobou na podanie odvolania proti takémuto výroku (o vine).

Pokiaľ teda obžalovaný v podaní doručenom najvyššiemu súdu v auguste 2022 napádal výrok o vine namietajúc, že skutok, z ktorého bol uznaný vinným nie je skutkom jedným, tak ako to ustálil súd prvého stupňa, ale malo ísť o skutky minimálne viac, sa žiada uviesť, že obžalovaný nie je osobou oprávnenou na podanie odvolania proti výroku o vine, navyše výrok o vine po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine nie je ani odvolaním napadnuteľný, a preto najvyšší súd ako súd odvolací nebol oprávnený sa námietkami obžalovaného vecne zaoberať a rozhodnutie súdu prvého stupňa v tomto smere preskúmať.

Navyše aj za situácie, že by obžalovaný vyhlásenie o vine neurobil, vychádzajúc z ustanovenia § 309 ods. 1 Trestného poriadku, odvolanie je možné podať „len“ v lehote 15 dní od oznámenia rozhodnutia, ku ktorému v prejednávanej veci vo vzťahu k obžalovanému došlo 16. mája 2022. Obžalovaný teda mohol podať odvolanie (aby bolo považované za včas podané) do 31. mája 2022, čo aj urobil, priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní, po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku, jeho odvolanie však smerovalo „len“ čo do výroku o treste, pričom z dôvodu nadobudnutia právoplatnosti výroku o vine aj z dôvodu, že nebol v zákonom stanovenej odvolacej lehote napadnutý odvolaním, už nebolo možné odvolanie proti

nemu po uplynutí odvolacej lehoty včas podať.

Obžalovaný podanie obsahujúce námietky proti výroku o vine doručil najvyššiemu súdu v auguste 2022, teda zjavne po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie odvolania, ktorá uňho uplynula 31. mája 2022, preto ani z tohto dôvodu nebolo možné sa týmito námietkami z pozície odvolacieho súdu vecne zaoberať a napadnuté rozhodnutie v tomto smere preskúmať a meniť.

Vzhľadom ale na ustálenú rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu, a to rozhodnutia publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslami 88/2015 a 54/2009 II (primerane), v zmysle ktorých ak odvolací súd ponechá odvolaním nedôvodne napadnutú časť rozsudku nedotknutú, pretože na základe tohto, čiastočne aj dôvodného odvolania, alebo na základe odvolaním vyvolaného zákonného prieskumu (§ 317 ods. 2 Trestného poriadku), zrušil inú časť napadnutého rozsudku, má nevyhovenie odvolaniu, vo vzťahu ku odvolacím súdom nedotknutej časti napadnutého rozsudku, právne účinky zamietnutia odvolania (§ 319 Trestného poriadku) - R 88/2015, vzhľadom na povahu odvolania, ktoré je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu, pokiaľ ide o toho istého odvolateľa nedeliteľné, neprichádza do úvahy čiastočne zamietnutie odvolania, postup podľa § 319 Trestného poriadku prichádza do úvahy iba vtedy, ak je modvolanie nedôvodné v celom rozsahu - R 54/2009, primerane postupujúc nebolo potrebné odvolanie obžalovaného, ktoré, ako to už bolo vyššie uvedené, je z hľadiska rozhodovania odvolacieho súdu nedeliteľné, v časti jeho námietok proti výroku o vine zamietiť samostatným výrokom, a to postupom podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku.

Už len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že Špecializovaný trestný súd vyhlásil napadnuté rozhodnutie 16. mája 2022, pričom od 1. mája 2022 nadobudla účinnosť novela Trestného zákona, teda zákon číslo 105/2022 Z. z., ktorá sa dotkla aj právnej úpravy ustanovenia § 172, pričom z formulácie takzvanej právnej vety napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že Špecializovaný trestný súd pri právnej kvalifikácii ustáleného skutku vychádzal zo znenia Trestného zákona účinného do 1. mája 2022, čo však výslovne neuviedol.

Vzhľadom na to, že najvyšší súd, z už vyššie uvedených dôvodov, nebol oprávnený chyby výroku o vine naprávať, ponechal aj túto nepresnosť v právnej kvalifikácii skutku bez úpravy s tým ale, že tento nedostatok napokon nespôsobil nejasnosť alebo nezrozumiteľnosť napadnutého rozhodnutia a nemal žiaden zásadný materiálny dopad na práva obžalovaného.

Prokurátor v ním podanom odvolaní proti oslobodzujúcej časti napadnutého rozhodnutia namietal záver súdu prvého stupňa, zjednodušene povedané, o nepreukázaní existencie zločineckej skupiny a činnosti obžalovaného pre túto zločineckú skupinu.

V posudzovanej trestnej veci bolo, podľa názoru najvyššieho súdu, pred súdom prvého stupňa, vo vzťahu k prokurátorom napadnutej časti, vykonané dokazovanie v zásade v takom rozsahu, ktorý mu vychádzajúc z ustanovenia § 2 ods. 10 Trestného poriadku umožňoval spravodlivé rozhodnutie v prejednávanej veci. Súd prvého stupňa vyhodnotil vykonané dokazovanie spôsobom uvedeným v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku a po takomto vyhodnotení dospel k správnym skutkovým a právnym záverom.

Podľa § 20 Trestného zákona ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

Podľa § 129 ods. 1 Trestného zákona skupinou osôb sa na účely tohto zákona rozumejú najmenej tri osoby.

Podľa § 129 ods. 2 Trestného zákona organizovanou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie spoločenie najmenej troch osôb na účel spáchania trestného činu, s určitou del'bou určených úloh medzi jednotlivými členmi skupiny, ktorej činnosť sa v dôsledku toho vyznačuje plánovitosťou a

koordinovanosťou, čo zvyšuje pravdepodobnosť úspešného spáchania trestného činu.

Podľa § 129 ods. 4 Trestného zákona zločineckou skupinou sa na účely tohto zákona rozumie štruktúrovaná skupina najmenej troch osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej zločinov, trestný čin legalizácie výnosu z trestnej činnosti podľa § 233 alebo niektorý z trestných činov korupcie podľa ôsmej hlavy tretieho dielu osobitnej časti na účely priameho alebo nepriameho získania finančnej alebo inej výhody.

Podľa ustálenej súdnej praxe (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 51/2013) zločinecká skupina je relatívne časovo a organizačne stabilná skupina najmenej troch osôb, ktorej cieľom je páchať koordinovanú trestnú činnosť vo forme zločinov a v § 129 ods. 4 Trestného zákona vymedzených trestných činov; na rozdiel od organizovanej skupiny je charakteristická aj vertikálnou organizačnou štruktúrou s formálnymi znakmi nadriadenosti a podriadenosti v jej rámci (respektíve i jej časti) a so sofistikovaným riadením (pričom pod výrazom sofistikovaný je potrebné rozumieť dobre premyslený, dobre zorganizovaný, dobre fungujúci). Tieto znaky zločineckej skupiny musia byť predmetom dokazovania v trestnom konaní, pričom tzv. dôkazné bremeno ťaží prokurátora.

Podľa názoru najvyššieho súdu tento ustálený výklad slovného spojenia „zločinecká skupina“ v nadväznosti na definovanie rozdielov medzi organizovanou a zločineckou skupinou nebol zásadne prekonaný ani postupným vývojom (formou určitého zvoľnenia) definície zločineckej skupiny [od jej zavedenia zákonom číslo 183/1999 Z. z., novelou v tom čase platného a účinného Trestného zákona (zákon číslo 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) v § 89 ods. 27, cez ďalšiu novelu ostatne spomínaného Trestného zákona, teda zákon číslo 421/2002 Z. z., ďalej zákon číslo 403/2004 Z. z., okrem iného taktiež novelu Trestného zákona číslo 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov až po „nový“ Trestný zákon (zákon číslo 300/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov) v § 129 ods. 4], ktorá sa od 1. januára 2006 v zásade nezmenila (okrem zmeny pomenovania trestného činu podľa § 233 Trestného zákona), a ohľadom ktorej sa prax najvyššieho súdu ustálila v roku 2013 a ani prirodzeným vývojom charakteru organizovanej trestnej činnosti (zohľadňujúci vývoj celej spoločnosti) od rigidných „mafiaňských“ zoskupení zaoberajúcich sa okrem iného aj násilnou trestnou činnosťou, u ktorých bolo násilie organickou súčasťou, po voľnejšie zoskupenia zaoberajúce sa ekonomickou trestnou činnosťou, pre ktoré používanie násillia nie je charakteristické a ani dôvodné (primerane vo vzťahu k vývoju definície a charakteru zločineckých skupín rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 5To/9/2013).

Prvá definícia zločineckej skupiny zakotvená zákonom číslo 183/1999 Z. z. (§ 89 ods. 27 Trestného zákona (číslo 140/1961 Zb.)), ktorá definovala zločineckú skupinu, zjednodušene povedané, ako dlhší čas trvajúce zoskupenie najmenej troch osôb na účely páchania trestnej činnosti s tam uvedeným cieľom (dosiahnuť zisk, preniknúť do orgánov verejnej moci, podnikateľských subjektov a podobne), ktoré sa vyznačovalo vysokým stupňom delby práce medzi jednotlivými členmi zločineckej skupiny v rámci jej vnútorného organizačného usporiadania, vznikla ešte pred prijatím Dohovoru Organizácie spojených národov proti nadnárodnému organizovanému zločinu z 15. novembra 2000, ktorý pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť 2. januára 2004 (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky číslo 621/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov) - ďalej tiež „Dohovor“.

Ďalšou novelou vtedy platného a účinného Trestného zákona (číslo 140/1961 Zb.), teda zákonom číslo 421/2002 Z. z., prijatou taktiež pred platnosťou vyššie uvedeného Dohovoru pre Slovenskú republiku, došlo „len“ k spresneniu trestnej činnosti, ktorá mala byť cieľom páchania zločineckej skupiny.

Následnými zmenami Trestného zákona [novelou - zákonom číslo 403/2004 Z. z. a „novým“ Trestným zákonom (zákonom číslo 300/2005 Z. z.)] došlo podľa dôvodových správ k týmto právnym predpisom k zosúladieniu definície zločineckej skupiny práve s vyššie spomínaným Dohovorom (podľa dôvodovej správy k Trestnému zákonu číslo 300/2005 Z. z. zákonodarca považoval doterajšiu definíciu za rozpornú s dotknutým Dohovorom). Zákom číslo 403/2004 Z.z. došlo v podstate k vypusteniu znaku „vysoký stupeň delby práce v rámci vnútorného organizačného usporiadania medzi jednotlivými členmi zločineckej skupiny“, ktorý bol nahradený požiadavkou „štruktúrovanosti skupiny najmenej troch osôb

existujúcej počas určitého časového obdobia a konajúcej koordinovane" s tým, že k takejto úprave definície zločineckej skupiny došlo aj z dôvodu, že monitoring vykonaný orgánom Bezpečnostnej rady OSN v októbri 2003 zistil, že zužujúce podmienky doterajšieho ustanovenia (doterajšej definície zločineckej skupiny) sú prekážkou medzinárodnej spolupráce s tým, že „nový" Trestný zákon zadefinoval zločineckú skupinu v podstate v podobe aká existuje dodnes (okrem zmeny pomenovania trestného činu podľa § 233 Trestného zákona).

Vyššie spomínaný Dohovor v článku 2 písm. a) používa pojem (slovné spojenie) organizovaná zločinecká skupina, ktorú definuje ako štruktúrovanú skupinu troch alebo viacerých osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej závažných trestných činov alebo trestných činov ustanovených podľa tohto dohovoru na účely získania finančnej alebo inej materiálnej výhody priamo alebo nepriamo s tým, že podľa svojho článku 2 písm. c) štruktúrovanou skupinou rozumie skupinu, ktorá nebola náhodne vytvorená na bezprostredné spáchanie trestného činu, a v ktorej nemusia byť formálne rozdelené úlohy jej členov, nevyžaduje sa trvanie členstva v nej alebo rozvinutá štruktúra.

Obdobne určitú formu organizovaného zločinu, ktorú ale pomenúvava ako zločineckú organizáciu, definuje aj Rámcové rozhodnutie Rady čísla 2008/841/SVV z 24. októbra 2008 o boji proti organizovanému zločinu (ďalej tiež Rámcové rozhodnutie) s tým, že ide o štruktúrovanú skupinu, ktorá existuje dlhšie obdobie, ktorú tvoria viac ako dve osoby páchajúce spoločne trestné činy, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody alebo ochranné opatrenie s hornou hranicou najmenej štyri roky alebo prísnejší trest, aby priamo alebo nepriamo získali finančný alebo iný hmotný prospech, pričom „štruktúrovaná skupina" je skupina, ktorá nebola vytvorená náhodne na účel bezprostredného spáchania trestného činu a ktorá nemusí mať formálne rozdelené úlohy svojich členov, pokračovanie členstva ani rozvinutú štruktúru.

Cieľom vyššie uvedeného Dohovoru je pomôcť pri spolupráci v efektívnejšom predchádzaní nadnárodnému organizovanému zločinu a v boji proti nemu a cieľom vyššie spomínaného Rámcového rozhodnutia je harmonizovať právne predpisy Európskej únie a členských štátov v oblasti kriminalizácie týchto trestných činov a ustanoviť za ne tresty s tým, že členské štáty musia uznať aspoň jeden z dvoch typov konaní, a to aktívna účasť na trestnej činnosti organizácie s vedomím jej cieľa alebo zámeru spáchať trestné činy, alebo dohoda na spáchaní trestnej činnosti, a to aj vtedy, ak sa daná osoba nepodieľa na samotnom páchaní tejto činnosti a uložiť za ne tresty (minimálne 2 roky ako hornú hranicu).

Ani z jedného z vyššie uvedených dokumentov však neplynie, že by Európska únia či svetové spoločenstvo štátov, mali v úmysle vnútiť jednu legálnu definíciu zločineckej skupiny jednotlivým štátom viazaným vyššie uvedenými medzinárodnými dokumentami (Dohovorom a Rámcových rozhodnutím), ale potierať organizovaný zločin, spolupracovať v tejto oblasti, a to aj zosúladovaním právnej úpravy stanovením základných kritérií pre definovanie trestnej činnosti, proti ktorej je nevyhnutné v zmysle vyššie uvedených medzinárodných dokumentov bojovať.

Určitým špecifikom slovenskej právnej úpravy (na rozdiel od vyššie uvedených medzinárodných dokumentov) je, že Trestný zákon nezakotvuje a nedefinuje jednu formu organizovaného zločinu, ako je tomu v prípade Dohovoru, ktorý pojednáva o organizovanej zločineckej skupine a Rámcového rozhodnutia, ktorý zakotvuje zločineckú organizáciu, ale upravuje dve základné formy organizovaného zločinu rôzneho stupňa závažnosti, a to organizovanú skupinu a zločineckú skupinu, z ktorých je potom ešte samostatne vyčlenená teroristická skupina s ohľadom na špecifický charakter trestnej činnosti, za účelom páchania ktorej vznikla, pritom s ohľadom na terminológiu použitú vyššie uvedenými medzinárodnými dokumentmi, sa dá vo všeobecnosti povedať, že každá zločinecká skupina je vo svojej podstate zároveň aj organizovaná (nejde o chaotickú nikým nekoordinovanú činnosť) a každá organizovaná skupina je svojou podstatou zločinecká (nie v zmysle legálnej definície, ale v tom smere, že ide o skupinu „zločincov", teda osôb páchajúcich trestnú činnosť).

Je zjavné, že dotknuté medzinárodné dokumenty (Dohovor a Rámcové rozhodnutie) nerozlišujú medzi jednotlivými stupňami organizovaného zločinu z hľadiska jeho závažnosti, ale stanovujú jednotné spoločné kritériá pre vyhodnotenie trestnej činnosti ako organizovanej, o ktorú pôjde vtedy zjednodušene povedané, ak je páchaná štruktúrovanou skupinou (nie náhodne vzniknutou, aj keď nemusí mať rozvinutú štruktúru, formálne rozdelené úlohy medzi jej členmi a trvanie členstva) najmenej 3 osôb, ktorá existuje počas určitého časového obdobia a koná koordinovane s cieľom spáchať jeden alebo viacej závažných trestných činov, ktorými je potrebné rozumieť trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej štyri roky.

Slovenský Trestný zákon však, ako to už bolo vyššie naznačené, rozlišuje jednotlivé formy a stupne (z hľadiska závažnosti) spoločného konania viacerých páchatel'ov trestnej činnosti od spolupáchateľstva cez organizovanú skupinu až po skupinu zločineckú.

Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj vyššie uvedené kritériá pre konštatovanie existencie organizovaného zločinu definované vyššie uvedenými medzinárodnými dokumentmi (Dohovorom a Rámcovým rozhodnutím), nie je možné dospieť k záveru, že by pojmom (slovným spojeniam) „organizovaná zločinecká skupina“ (Dohovor) a „zločinecká organizácia“ (Rámcové rozhodnutie) zodpovedal v podmienkach Slovenskej republiky výlučne pojem (slovné spojenie) zločinecká skupina, už len z dôvodu, že sa vzťahuje na tie skupiny, ktoré sa zameriavajú na páchanie zločinov a ďalších bližšie špecifikovaných trestných činov, pritom zločinom podľa § 11 Trestného zákona je úmyselný trestný čin, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou prevyšujúcou 5 rokov, hoci vyššie uvedené medzinárodné dokumenty uvažujú v tomto smere o trestných činoch s hornou hranicou 4 roky. Ďalej vyššie spomínané Rámcové rozhodnutie požaduje organizovanú trestnú činnosť stíhať aspoň trestom s hornou hranicou minimálne 2 roky. V podmienkach Slovenskej republiky je spáchanie trestného činu zločineckou skupinou kvalifikačný moment, ktorý spravidla podmieňuje použitie tej najvyššej trestnej sadzby [napríklad pri trestnom čine krádeže podľa § 212 ods. 4 písm. b) Trestného zákona od 10 do 15 rokov, rovnako tak pri trestnom čine podvodu podľa § 221 ods. 4 písm. b) Trestného zákona].

V podmienkach Slovenskej republiky v súlade s vyššie uvedenými medzinárodnými dokumentmi je organizovaný zločin podľa názoru najvyššieho súdu potieraný aj prostredníctvom stíhania trestných činov spáchaných organizovanou skupinou, ktorej charakteristika sa do určitej miery s definíciou organizovaného zločinu podľa dotknutých medzinárodných dokumentov (Dohovor, Rámcové rozhodnutie) taktiež prekrýva (v podstate okrem prípadov, že organizovaná skupina existuje pomerne krátku dobu, prípadne vznikne jednorazovo za účelom spáchania jedného trestného činu, smeruje k páchaniu menej závažných trestných činov a jej cieľom nie je získanie finančnej alebo inej materiálnej výhody).

Zhrnúc vyššie uvedené je teda zrejmé, že zatiaľ čo dotknuté medzinárodné dokumenty na účely potierania organizovaného zločinu (mimo trestných činov na úseku terorizmu) uvažujú o jednej forme organizovaného zločinu, v Slovenskej republike na tento účel slúžia dve formy, a to zločinecká skupina a do značnej miery aj organizovaná skupina vyjadrujúce rôzne stupne závažnosti z hľadiska organizovanosti. Nie je preto možné, podľa názoru najvyššieho súdu, pri výklade slovného spojenia „zločinecká skupina“ v podmienkach slovenského trestného práva vychádzať výlučne z vyššie uvedených medzinárodných dokumentov bez zohľadnenia existencie „organizovanej skupiny“, bez zohľadnenia účelu zakotvenia dvoch takýchto skupín do Trestného zákona a vymedzenia rozdielu medzi nimi.

V tejto súvislosti si je nutné potom uvedomiť, že už organizovaná skupina ako forma konania viacerých osôb sa musí vyznačovať vyšším stupňom závažnosti ako „obyčajné“ spolupáchateľstvo podľa § 20 Trestného zákona a zločinecká skupina vyšším stupňom závažnosti ako organizovaná skupina.

O tom, že zločinecká skupina je závažnejšia, vyššia forma organizovaného zločinu ako organizovaná skupina, svedčí skutočnosť, že zákonodarca považuje zločineckú skupinu (ako nebezpečné zoskupenie

podľa § 141 Trestného zákona) za závažnejší kvalifikačný moment ako organizovanú skupinu [spáchanie trestného činu závažnejším spôsobom konania v zmysle § 138 písm. i) Trestného zákona], napríklad porovnávúc vyššie uvedené trestné činy krádeže a podvodu je zrejmé, že spáchanie trestného činu krádeže zločineckou skupinou je podraditeľné pod ustanovenie § 212 ods. 4 písm. b) Trestného zákona s trestnou sadzbou od 10 do 15 rokov a spáchanie rovnakého trestného činu, ale organizovanou skupinou, je potrebné kvalifikovať podľa § 212 ods. 3 písm. b) Trestného zákona s trestnou sadzbou od 3 do 10 rokov, rovnako tak pri trestnom čine podvodu je spáchanie dotknutého trestného činu zločineckou skupinou obsiahnuté v ustanovení § 221 ods. 4 písm. b) Trestného zákona s trestnou sadzbou od 10 do 15 rokov a organizovanou skupinou v ustanovení § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona s trestnou sadzbou od 3 do 10 rokov.

Z uvedeného je taktiež zrejmé, že čím vyššia forma organizovanosti, svedčiaca o vyššom stupni závažnosti konania, je vzhľadnutá v konaní určitého zoskupenia osôb, tým prísnejšie, náročnejšie musia byť splnené kritériá pre jej konštatovanie. Zároveň platí, že čím sofistikovanejšia je samotná trestná činnosť vo svojej základnej skutkovej podstate, tým sofistikovanejšia forma organizácie musí byť preukázaná, aby bolo možné konštatovať jej existenciu. Inak povedané, ak samotná základná skutková podstata stíhaného trestného činu predpokladá určité rozdelenie úloh a ich koordináciu medzi viacerými osobami, pretože bez nich nie je vôbec možné trestný čin spáchať, pre konštatovanie existencie organizovanej skupiny alebo prípadne zločineckej skupiny v takýchto prípadoch sa vyžaduje určitý vyšší stupeň rozdelenia úloh, ich koordinácie, a tak ďalej [napríklad pre ukradnutie voľne vystaveného tovaru z obchodu postačí jeden človek bez akejkoľvek prípravy, organizácie, rozdelenia úloh a podobne, pre spáchanie trestného činu machinácie pri verejnom obstarávaní je potrebné zapojenie spravidla súťažiteľa, jednej alebo viacerých osôb často na rôznych postoch zastupujúcich obstarávateľa (napríklad vypracovateľa súťažných podkladov, člena hodnotiacej komisie, čo spravidla nie sú tie isté osoby), prípadne sprostredkovateľa medzi nimi, pritom každá z týchto osôb má svoju jedinečnú úlohu z titulu svojho postavenia, nie zapojenia do trestnej činnosti a nepochybne činnosť týchto osôb musí byť nejakým spôsobom koordinovaná a to už za účelom, aby bol ostatne spomínaný trestný čin vôbec vo svojej základnej skutkovej podstate spáchaný a bez toho, aby zapojenie viacerých osôb, rozdelenie úloh medzi nimi a koordinácia ich postupu boli vyžadované za účelom zvýšenia pravdepodobnosti úspešnosti spáchania dotknutého trestného činu].

Preto naďalej pre účely odlíšenia zločineckej skupiny od organizovanej skupiny, ako vyššej formy organizovaného zločinu, podľa názoru najvyššieho súdu platí, že zločinecká skupina na rozdiel od organizovanej skupiny je charakteristická aj vertikálnou organizačnou štruktúrou s formálnymi znakmi nadriadenosti a podriadenosti v jej rámci (respektíve i jej časti) a so sofistikovaným riadením (už spomínané rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 51/2013).

Je potrebné pripustiť, ako to už bolo vyššie naznačené, určitý prirodzený vývoj charakteru organizovanej trestnej činnosti (zohľadňujúci vývoj celej spoločnosti) od rigidných „mafianskych“ zoskupení zaoberajúcich sa okrem iného aj násilnou trestnou činnosťou, u ktorých bolo násilie organickou súčasťou, po voľnejšie zoskupenia zaoberajúce sa ekonomickou trestnou činnosťou, pre ktoré používania násilia nie je charakteristické a ani dôvodné.

Avšak aj keď s ohľadom na vyššie uvedené v súčasnosti už existencia násilia, vynucovanie si poslušnosti, či zotrvania v zločineckej skupine, rôzne kódexy, rituály, demonštrácie sily už nemusia byť nevyhnutne v takýchto skupinách prítomné, každopádne, aby bolo možné konštatovať, že nejde „len“ o organizovanú skupinu, ale skupinu zločineckú, ako najvyššiu formu organizovaného zločinu najprísnejšie trestanú, musí ísť o skupinu aj vertikálne členenú, pričom medzi jej jednotlivými organizačnými zložkami vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti musí existovať určitý stupeň kontroly, nejaká spätná väzba, vyvodenie dôsledkov aj keď len v zmysle vylúčenia člena z takejto organizácie so stratou dosahovania príjmu z jej činnosti, za účelom zabezpečenia ďalšieho úspešného fungovania dotknutej skupiny, pričom dôkazné bremeno v tomto smere ťaží prokurátora s tým, že tieto znaky odlišujúce zločineckú skupinu od skupiny organizovanej musia byť premietnuté do takzvanej skutkovej vety už obžaloby a následne potom aj rozhodnutia súdu.

Aj keď skutková veta obžaloby a zároveň aj v prejedávanej veci vykonané dokazovanie naznačujú existenciu určitej vertikálnej štruktúry stíhanej skupiny, dotknutá skutková veta neobsahuje konkrétne skutkové okolnosti svedčiace o existencii určitého stupňa kontroly vyšších riadiacich zložiek vo vzťahu k nižším, sledovanie nejakej spätnej väzby, a ani vyvodzovanie dôsledkov z nedodržania, či nerešpektovania pokynov vyšších riadiacich zložiek nižšími a o existencii takýchto skutočností nesvedčí ani obsah v prejedávanej veci vykonaných dôkazov (výsluch obžalovaného a svedkov T. C., M. B., O. Y., V. M. a O. M.).

Svedok T. C. okrem iného uviedol, že díleri pracovali pre niekoho, komu odovzdávali peniaze, čo by mohlo nejakému vzťahu podriadenosti nasvedčovať, bližšie však už toto svoje tvrdenie nerozvil a nevysvetlil, pritom svedok V. M. poprel, že by osoby, ktoré od neho brali alebo kupovali pervitín a ďalej ho predávali, plnili jeho pokyny, alebo mu odovzdávali časť zisku, vysvetlil, že díler dostal od neho pervitín, ktorý najprv predal a až po predaji za vyššiu cenu, mu zaň zo zaplatenej sumy zaplatil dohodnutú cenu, čo existenciu povinnosti odvádzať dodávateľovi časť zisku (nie dohodnutú cenu) nesvedčí. Svedok O. M. uviedol, M. Z. mu povedal, že pre dobro vecí má brať pervitín od nich, avšak svedok nevedel, čo tým myslel. Svedkyňa M. B. tvrdila, že čo povedal V. M. tak to muselo byť, ak niekto pre neho robil, nemohol pre iného, neuvádzala však už a dokazovanie v tomto smere ďalej ani vykonané nebolo, aký následok malo jeho neuposlušnosť, čo by sa stalo, ak by „jeho“ človek robil aj pre iného a zároveň napriek uvedenému tvrdila, že obžalovaný predával pre V. M., ale aj ona mu dávala pervitín a z výpovede svedka O. Y. vyplýva, že obžalovaný kupoval pervitín aj od neho, čo tvrdenia dotknutej svedkyne o nemožnosti odoberania pervitínu aj od iných osôb spochybňuje. Svedok O. Y. ďalej tvrdil, že ak menší díleri brali od iných väčších dílerov, väčší díleri sa pohádali, teda neboli vyvodzované dôsledky voči menším dílerom, „nevyčítalo“ sa im, že berú od iných, ale väčší díleri, teda na rovnakom stupni riadenia sa pohádali, čo opätovne existencii vzťahom subordinácie, vyžadovania plnenia pokynov, ich kontroly a vyvodzovania dôsledkov nenasvedčuje.

Z uvedeného je potom zrejmé, že z vykonaného dokovania síce vyplývali určité indicie nasvedčujúce možnej existencii zločineckej skupiny, jej znaky však vykonaným dokazovaním neboli spoľahlivo bez akýchkoľvek rozumných a dôvodných pochybností preukázané, preto súd prvého stupňa aj podľa názoru najvyššieho súdu, dospel k správne mu záveru, že v prejedávanej veci existencia zločineckej skupiny preukázaná nebola a postupoval správne, keď obžalovaného spod obžaloby prokurátora pre skutok uvedený v bode 1) obžaloby právne kvalifikovaný ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, oslobodil.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti vzal súd prvého stupňa do úvahy pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu. Plyní z neho, že prihliadal vychádzajúc z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona na účel trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred obžalovaným tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život, súčasne odradenie iných od páchania trestných činov vyjadrujúc morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou a vychádzajúc z ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona na jednotlivé hľadiská ukladania trestu, ktorými sú spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútky, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti, osoba páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

Prvostupňový súd správne zistil, že obžalovanému poľahčovalo, že k spáchaniu trestného činu sa priznal a trestný čin úprimne oľutoval [§ 36 písm. l) Trestného zákona] a príťažovalo mu, že už bol za trestný čin odsúdený [§ 37 písm. m) Trestného zákona].

To potom znamená, že u obžalovaného bola zistená rovnováha príťažujúcich a poľahčujúcich okolností, preto nebolo potrebné trestnú sadzbu trestu odňatia slobody stanovenú ustanovením § 172 ods. 2 Trestného zákona (v znení účinnom do 1. mája 2022) v rozmedzí od 10 do 15 rokov postupom podľa § 38 Trestného zákona ďalej upravovať.

Obžalovaný v tejto súvislosti namietal, že vzhľadom na jeho vyhlásenie o vine, mal súd prvého stupňa v

zmysle stanoviska najvyššieho súdu publikovaného v Zbierke pod číslom 44/2017, uvažovať o mimoriadnom znížení trestu pod zákonom stanovenú trestnú sadzbu až o jednu tretinu na úroveň 6 rokov a 8 mesiacov.

K tomu je potrebné uviesť, že ani v prípade prijatia vyhlásenia o vine nemá súd prvého stupňa zákonnú povinnosť ukladať obžalovanému trest pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby za použitia mimoriadneho zníženia trestu, môže tak urobiť len, ak dospeje k záveru, že jednotlivé vyššie rozvedené hľadiská ukladania trestu (zohľadniac samozrejme aj jeho súdom prijaté vyhlásenie o vine), takýto trest odôvodňujú.

Majúc teda na zreteli vyššie uvedený účel trestu a jednotlivé hľadiská ukladania trestu, zohľadňujúc u obžalovaného tak skutočnosti svedčiace v jeho prospech, a to najmä súdom prijaté jeho vyhlásenie o vine, ktoré umožňuje ukladanie mu trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby, ako aj v jeho neprospech, a to opakované páchanie drogovej trestnej činnosti, výkon dlhoročného trestu odňatia slobody za drogovú trestnú činnosť, ktorý evidentne k jeho náprave nevedol, keďže po jeho výkone sa opätovne drogovej trestnej činnosti dopustil, čo zakladá nepriaznivú prognózu jeho nápravy, rozsah činu (neoprávnene nakladal s pervitínom v hodnote 23.000,- Eur), ktorý viac ako 8 a pol krát presahuje väčší rozsah (2.660,- Eur) a výrazne sa približuje značnému rozsahu (26.600,- Eur), ktorý by podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona účinného do 1. mája 2022 odôvodňoval ukladanie trestu v rozmedzí od 15 do 20 rokov, dospel aj najvyšší súd k záveru, že tak z hľadiska individuálnej, ako aj generálnej prevencie bude primeraným trestom trest, ktorý obžalovanému uložil už súd prvého stupňa, teda trest odňatia mierne nad dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby vo výmere 10 rokov a 6 mesiacov.

Inak povedané, nepriaznivá prognóza nápravy obžalovaného z vyššie rozvedených dôvodov a rozsah ním spáchanej trestnej činnosti, odôvodňovali ukladanie trestu skôr pri hornej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby. Vďaka ale tomu, že obžalovaný urobil vyhlásenie o vine, ktoré súd prvého stupňa prijal, a ktoré pôsobilo ako významný faktor v smere úvah o znížení trestu, bolo možné dospieť k záveru, že na nápravu obžalovaného a ochranu spoločnosti bude primeraný trest pri dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby.

Pokiaľ obžalovaný poukazoval na tresty ukladané iným osobám, k tomu je potrebné uviesť, že tieto skutočnosti neboli predmetom prejedávanej veci, pričom trest zohľadňuje konkrétne individuálne podmienky viažuce sa ku konkrétnemu obžalovanému, preto skutočnosť, že iným páchatelom obdobnej trestnej činnosti boli ukladané iné tresty samé osebe nemá pre druh a výmeru trestu u obžalovaného význam.

A taký význam pre vecnú nesúvislosť nemá ani obžalovaného subjektívne podozrenie o existencii vzťahov medzi inými osobami páchajúcimi trestnú činnosť a policajnými zločkami.

Želanie obžalovaného viesť riadny život a tráviť čas so svojou rodinou s ohľadom na vyššie rozvedenú nepriaznivú prognózu jeho nápravy, nemohlo mať zásadný vplyv na úvahy v smere zníženia uloženého trestu.

A pokiaľ ešte obžalovaný namietal neuloženie súhrnného trestu vo vzťahu k rozhodnutiu Okresného súdu Galanta, sp. zn. 2T/65/2008 z 25. júna 2008, k tomu je potrebné uviesť, že pre jeho uloženie neboli splnené podmienky plynúce z ustanovenia § 42 Trestného zákona.

V prejedávanej veci bol obžalovaný uznaný vinným zo spáchania jedného trestného činu, aj keď páchaného po dlhšie časové obdobie od roku 2012 do 25. novembra 2020, pričom v takomto prípade (keďže ide o jeden trestný čin) sa trestný čin považuje za spáchaný 25. novembra 2020 s tým, že rozsudok, vo vzťahu ku ktorému chcel obžalovaný, aby bol ukladaný súhrnný trest, bol vyhlásený 25. júna 2008, čo znamená, že trestnej činnosti v prejednávanej veci sa dopustil potom, čo bol vyhlásený iný odsudzujúci rozsudok, teda ide o recidívu, nie zbíhanie sa trestných činov, a preto dôvod pre uloženie

súhrnného trestu nebol daný.

Súd prvého stupňa z ním uvedených dôvodov správne rozhodol aj o zaradení obvineného do ústavu na výkon trestu (tu ani najvyšší súd nevzhliadol z už vyššie rozvedených dôvodov opodstatnenie pre jeho zaradenie do ústavu s miernejším stupňom stráženia), o uložení trestu prepadnutia veci a ochranného dohľadu.

Nezistiac teda dôvod pre zmenu, či zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyšší súd odvolania obžalovaného a prokurátora ako nedôvodné postupom podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom senát najvyššieho súdu jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok prípustný nie je.